PLANTARUM BRASILIENSIUM

DECAS TERTIA. III

QUAM

VENIA EXP. FAC. MED. UPSAL.

PRÆSIDE

C. P. THUNBERG

COMMENDATORE REG. ORD. DE WASA

MED. DOCT. PROF. MED. ET BOT. REG. ET ORD. REG. COLL. SANIT. MEMB. HON. ACAD. CÆSAR. PETROPOL. ET NAT. CURIOS. REG. SCIENT. LOND. HOLM. AGRIC. MED. ET EVANG. SOCIET. OECON. UPSAL. PATR. HOLM. ET CIV. OECON. FINL. HONOR. WERMEL. WESTM. CALM. ET ÖREBR. BEROL. ET LIPS. NAT. SCRUT. PARIS. HAFN. MOSCOU. ET HALENS. HIST. NAT. GORENK. PHILAD. LUND. HARLEM. AMSTELD. OECON. ET INST. LITT. ZELAND. NIDROSIENS TURICENS. IENENS. LINN. LONDIN. ET HORTICULTUR. REG. SCIENT. PHYS. ET PHYTOGRAPH. GÖTTINGENS. SCIENT. GOTHOB. MONACH. ERLANG. WETTER. NANCIENS. MARPURG. MED. PARIS. EMUL. MONSPEL. MED. MATRITENS. MED. ET NAT. STUDIOS. EDIMBURG. ET PETROP. MEDICO CHIR. ET PHARMAC. MEMBRO NEC NON ACAD. SCIENT. PARIS. ET INSTITUT. NATION. MONSPELIENS. AGRICULT. PARIS. MEDIC. LONDIN. SCANDINAV. FLORENTIN. ET BATAVIN. IND. OR. CORRESPOND.

P. P.

CAROLUS OTTO HOLM

UPLANDUS.

IN AUDIT. BOTANICO D. 23 MART. MDCCCXXI.

H. A. M. S.

1821 (1817)

UPSALIÆ

EXCUDEBANT REGIÆ ACADEMIÆ TYPOGRAPHI

1821

IN

SACRAM REGIAM MAJESTATEM

SPECTATÆ FIDEI VIRO

EXPERIENTISSIMO ATQUE CELEBERRIMO

DOMINO

JACOBO ÅKERMAN

MED. DOCT. CHIR. MAG. ANAT. ET CHIR. PROFESS. REG.
ET ORD. REG. SOC. SCIENT. UPS. MEMBRO. ACAD.
ITAL. SCIENT. LITT. ET ARTT. ELEG. CORRESP.

Sacrum

voluit, debuit

CAROLUS OTTO HOLM.

KONUNGENS
TROTJENARE FÅLTKAMRERAREN
HÖGÅDLE
HERR JOHAN HOLM

Min vördade Fader

Tacksamt

af

en lydig Son

CARL OTTO.

21. XYRIS ciliata.

X. scapo ſtriato, lævi; capitulo oblongo; foliis linearibus, obtuſis, brevioribus: vaginis ciliatis.

Radix fibroſa, annua.

Folia radicalia, plurima, connata, vaginantia vaginis ciliatis, linearia, obtuſa, ſtriata, margine piloſoſcabriuſcula, erecta, inæqualia, ſcapis duplo breviora, vix ſpithamæa.

Scapi plures, filiformes, ſtriati, glabri, erecti, inæquales, pedales et ultra.

Capitulum oblongum, obtuſum, glabrum, magnitudine piſi.

Squamæ imbricatæ, ovatæ, glabræ, brunneæ.

22. SPERMACOCE elliptica.

S. caule simplici, glabro; foliis ellipticis, glabris; floribus axillaribus.

Radix fibrosa, annua.

Tota herba glabra.

Caulis simplex, teres, erectus, debilis, biulnaris.

Folia opposita, petiolata, elliptica sive utrinque attenuata, integra, erecta, palmaria.

Petioli circiter ungviculares, sensim in folium dilatati.

Flores in axillis foliorum aggregati, perianthiis setaceo-aristatis.

23. SPERMACOCE ſtrigoſa.

S. caule ramoſo, piloſo; foliis ovatis, hirſutis; floribus verticillatis.

Caulis herbaceus, angulatus; totus tectus pilis denſis, albidis, reflexis; flexuoſo — erectus, ramoſus, pedalis et ultra.

Rami alterni et oppoſiti, ſparſi, ſimiles cauli, flexuoſi, erecti.

Folia oppoſita, ſeſſilia, ovata, obtuſa, integra, tota tecta utrinque ſetis albidis ſtrigoſis; vix ungvicularia.

Flores in axillis foliorum verticillati, et terminales capitati, villoſitate denſa albida involuti.

24. BILLBERGIA speciosa.

CAL. *Perianthium* tubulosum, triphyllum, glabrum, corolla duplo fere brevius, pollicare. FOLIOLA erecta, acutiuscula, lineari — lanceolata. Liliaceis licet similis sit planta, calyx rectius dicitur perianthium, quam, spatha, cum apice regulariter tripartiatur, nec lateraliter more spathae.

Corolla tripetala, rufescens. Petala superne dilatata, lanceolata, obtusiuscula; inferne attenuata, erecta, sesquipollicaria vel paulo ultra.

Stam. *Filamenta* Sex, capillaria, purpurascentia, erecta, longitudine Corollæ.
Antheræ incumbentes, oblongæ, cinereæ.

Pist. *Germen* superum?
Stylus capillaris, versus Stigma superne parum incrassatus, corolla et flaminibus paulo longior.
Stigmata tria, corolla paulo longiora, exserta: *laciniis* lineari — oblongis, obtusis, in formam litteræ S. romani flexis, vix lineam longis.

Pericarpium omnino ignotum.

Character generis: Corolla 3-petala · Cal 3— phyllus Stigmata tria. Stam. glabra.

Locus in Systemate Sexuali erit in Hexandria, Monogynia juxta Bromeliam, cui foliorum similitudine etiam accedit.

Nomen dare voluit, deditque illuſtr. Præſes in honorem Botanici longe Celeberrimi, Floræ Svecicæ elegantiſſimæ jam Auctoris mentiſſimi, Domini *Guſt. Johan Billberg*, Conſiliarii Cameræ Rationalis dignitſſimi et *Equitis* de Stella polari ſplendidiſſimi.

Creſcit prope villam *Ricam* in Braſilia, unde per benevolam et generoſam munificentiam, ſummopere laudandam, Conſulis Generalis et Equitis, Domini WESTIN, lætiſſimi hanc cum pluribus aliis plantis rariſſimis habuimus.

Secundum Annotationes Celeb: Peregrinatoris Domini FREYREIS, nobiſcum communicatas, planta hæc ſuperba erit paraſitica in caulibus arborum.

Floret Menſe Auguſto.

Radix fibroſa fibris plurimis, filiformibus, circiter pollicaribus.

Folia radicalia, vaginantia, enſiformia, acuta, mucrone terminata, ſpinoſo-ſubſerrata, baſi magis inermia, coriacea, tenuiſſime ſtriata, glabra, erecta, pollicem vel paulo ultra lata; exterioria breviora, vix ſpithamæa; interiora ſenſim longiora, circiter decem, usque pedalia. *Spinæ* tenuiſſimæ, remotæ.

Scapus inferne ſimplex, ſuperne in floreſcentia in plures pedunculos deviſus, compreſſus, glaber, brunneus, curvato — erectus, pedalis, vaginatus ſtipulis alternis, tubulosis, oblique truncatis, glabris, ruſeſcentibus, parum remotis, pollicaribus.

Summitas ſcapi florens ſubpaniculata, folioſa et bracteata.
Foliola pauca, alterna, ſeſſilia, elliptica, acuta, integra, ſtriata, glabra, ſeſquipollicaria.

Bracteæ ſolitariæ ſub ſingulo flore, monophyllæ, concavæ, ſeſſiles, ovatæ, glabræ, vix lineam longæ.

25. BAUHINIA. armata.

B. caule aculeato, ſcandente; foliis bilobis: lobis ovatis; acutis.

Caulis et rami flexuoſo — ſcandentes, glabri, fuſci, aculeati.

Aculei terni, unicus ſub ſingulo petiolo recurvus; duo laterales, in ſingulo latere petioli, recti, erecti, ſubulati; omnes vix lineam longi.

Folia alterna, petiolata, binata ſeu biſida ultra medium, baſi rotundata, ſæpe ſecunda, integra, glabra, bipollicaria vel paulo ultra. *Lobi* parum divaricati, ovato — lanceolati, acuti, fere bipollicares. In diviſura loborum ſeta minima.

Petioli filiformes, glabri, pollicares, inermes, rarius aculeati.

Flores ſolitarii, grandes, rufeſcentes, pedunculati.

Pedunculi oppoſitifolii, ſolitarii, uniflori, petiolis ſubæquales.

Filamenta capillaria, florem æquantia.

Stylus corolla longior.

26. BIGNONIA. elleptica.

B. foliis oppoſitis, ovato — ellipticis, villoſis; floribus axillaribus, binis.

Caulis arboreſcens, ramoſus, ſcandens? *Rami* tetragoni angulis obtuſis, fuſci, flexuoſi, tenuiſſime pubeſcentes.

Folia oppoſita, petiolata, ovato — elliptica, acuta, integra, pubeſcentia, pollicem lata, bipollicaria.

Petioli hirti, ungviculares.

Flores axillares, ſeſſiles, bini vel tres.

Corollæ tubus inferne cylindricus, curvatus, dein ampliatus in limbum campanulatum, quinquepartitum. Corolla tota rufeſcens, tripolicaris.

Stamina incluſa.

Stylus longitudine corollæ.

Stigma bifidum.

27. BIGNONIA binata.

B. foliis conjugatis: foliolis ovatis, acutis, integris; pedunculis axillaribus, quadrifloris.

Tota glabra, erecta, absque cirrhis.

Rami teretes, cinerei.

Folia oppoſita, petiolata, conjugata. *Foliola* petiolata, ovata, acuta vel acuminata, integra, nervola, membranacea, viridia, pollicaria usque bipollicaria.

Petioli teretiuſculi, cinerei, pollicares, bifidi.

Pedicelli ſimiles, ungviculares.

Pedunculus ex axilla folii filiformis, ſubſulcatus, erectus, quadripollicaris, ſuperne diviſus in quatuor pedicellos, capillares, unifloros, pollicares.

Calyx integer, breviſſimus, lineam dimidiam longus.

Corolla tubuloſa, ſenſim ampliata, parum curva, rubra, pollicaris.

Stamina et Stylus incluſa.

28. BIGNONIA jasminoides.

B. follis impari—pinnatis: foliolis ovatis, integris, cuspidatis; corollis racemosis, gibbosis.

Caulis fruticosus, erectus; ramosus, glaber, absque cirrhis.

Rami alterni, siliformes, superne pubescentes, folioſi, inæquales.

Folia pinnata cum impari. *Foliola* bijuga usque quinque-juga, sessilia, ovata, utrinque attenuata, cuspidata, integra, supra glabra, subtus tenuissime et vix manifeste pubescentia, inæqualia; inferiora minora, ungvicularia: impari maximo, pollicari.

Flores in ramis racemosi, pedunculati, soiitarii et secundi.

Pedunculi capillares, vix lineam longi.

Bracteæ binæ, setaceæ, in singulo pedunculo breviſſimæ.

Calyx campanulatus, fissus, breviſſimus, vix lineam longus.

Corolla rubra tubo inferne angusto, breviſſima; dein dorso valde gibbosa limbo fisso; pollicaris.

Obs. Foliis suis pinnatis valde similis est Jasmini speciebus foliis compositis.

29. AVICENNIA elliptica

A. foliis ellipticis, acuminatis; panicula trichotoma.

Caulis lignosus, arborescens, ramosus, erectus, totus glaber, opacus, vix nitens.

Rami oppositi; subtetragoni vel teretiusculi, cinerei; curvato — erecti.

Folia opposita, petiolata, elliptica, acuminata, integra, nervosa imprimis subtus, supra saturatius viridia, subtus cinerascentia et opaca, patenti — erecta, pollicem fere lata, spithamæa.

Petioli breves, ungviculares.

Florum panicula in apicibus ramulorum terminalis, trichotoma, floribus sessilibus.

Pedunculi trichotomi, sensim breviores.

Calyces cinerei.

30. BACCHARIS tomentosa.

B. foliis oblongis, subtus tomentosis.

Floret Januario, Februario.

Caulis fruticosus vel arborescens, ramosus.

Rami teretes, toti tomento albo tecti.

Folia alterna, petiolata, oblonga, obtusa, integra, supra virescentia, opaca, glabra; subtus tomentosa, candida, nervosa; erectopatentia, inæqualia, pollicaria usque digitalia.

Petioli teretes, tomentosi, albi, ungviculares.

Flores in ramulis terminales, subracemosi.

Pedunculi tomentosi, albi, teretes vel filiformes, pollicares; *pedicelli* similes, semiungviculares, et sensim breviores.

Bracteæ sub pedicellis breviſſimæ, albotomentosæ.

THESES RESPONDENTIS.

I.

Ex formali plantarum contemplatione *Legem* eruendi, ad cujus normam omnes plantæ ſyſtematico, eodemque naturali ordine neceſſarie diſponantur, finem jure ſibi proponit Botanices Scientia; quo vero facto, qui, ejusdem Scientiæ vim jam eſſe abſolutam, ſtatuerint, ab iis valde abhorremus.

II.

Perſpectis enim, quæ formam internasque plantarum vires conjungunt, conſenſu et unitate *alteram* quoque Botanice adjungat *Legem*, quæ, quibus viribus hæc vel illa forma gaudeat, definite ſemper atque fideliter deſignare poſſit.

III.

Cum vero ſua cuique formæ et vi internæ ſtructura ſemper reſpondeat, *tertia* denique *Lege* in Syſtemate Botanices ſanciatur: quæ cujusque ſtructuræ partes ſint, quaque ratione miſceantur, ut certa quædam forma certæquæ vires inde proveniant.

IV.

Triplici igitur hac plantarum naturam contemplandi *via*, utpote, quæ omni Syſtemati debitam contineat et Analyſin et Syntheſin, neque aliâ ullâ, Botanicen Scientiæ nomen tueri cenſemus, poſtulare audemus.

Rackman del. et ac.

BILLBERGIA speciosa.